

Sygn. akt II Ca 139/14

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 8 lipca 2014 r.

Sąd Okręgowy w Poznaniu Wydział II Cywilny Odwoławczy

w składzie:

Przewodniczący: SSO Rafał Kubiak

Sędzia: SO Danuta Silska (spr.)

Sędzia: SO Aleksandra Kiersnowska-Tylewicz

Protokolant: starszy protokolant sąd. Justyna Klimek

po rozpoznaniu w dniu 8 lipca 2014 r. w Poznaniu

na rozprawie

sprawy z powództwa H. Ł.

przeciwko Miastu P. i M. D. (1)

o zapłatę

na skutek apelacji wniesionej przez powoda

od wyroku Sądu Rejonowego Poznań-Stare Miasto w Poznaniu

z dnia 29 listopada 2013 r.

sygn. akt I C 805/12

1. oddala apelację;
2. nie obciąża powoda kosztami zastępstwa procesowego pozwanej M. D. (1);
3. przyznaje od Skarbu Państwa-Sądu Rejonowego Poznań - Stare Miasto w Poznaniu na rzecz adwokata K. Ś. kwotę 369 zł tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu w postępowaniu odwoławczym.

/-/D.Silka /-/R.Kubiak /-/A.Kiersnowska-Tylewicz

UZASADNIENIE

Pozwem z dnia 17 grudnia 2012 r., uzupełnionym pismami z dnia 15 stycznia 2013 r., 20 lutego 2013 r. i 6 marca 2013 r., powód H. Ł. wniósł o zasądzenie od pozwanych Miasta P. i M. D. (1) kwoty 2.500 zł.

Pismem procesowym z dnia 23 września 2013 r. pozwana M. D. (1), złożyła odpowiedź na pozew i wniosła o oddalenie powództwa oraz o zasądzenie od powoda na jej rzecz kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego w kwocie 1.200 zł.

Na rozprawie w dniu 26 września 2013 r. pozwany Miasto P., reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika, wniósł o oddalenie powództwa.

Sąd Rejonowy Poznań – Stare Miasto w Poznaniu, wyrokiem z dnia 29 listopada 2013r., wydanym w sprawie I C 805/12/1, z powództwa H. Ł., przeciwko Miastu P. i M. D. (1) o zapłatę:

- w pkt. 1 oddalił powództwo,
- w pkt. 2 kosztami procesu obciążył powoda i z tego tytułu zasądził od niego na rzecz pozwanej M. D. (1) kwotę 600 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego,
- w pkt. 3 zasądził od Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego Poznań – Stare Miasto w Poznaniu na rzecz adwokata K. Ś. kwotę 738 zł tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej, udzielonej powodowi z urzędu.

Podstawę powyższego wyroku stanowiły następujące ustalenia faktyczne oraz rozważania prawne:

Powód H. Ł. zamieszkiwał wspólnie wraz z synem P. Ł. i żoną M. Ł. (1) w lokalu mieszkalnym położonym na os. (...) w P.. M. Ł. (1) była osobą obłożnie chorą – cierpiała na spastyczne porażenie kończyn górnych i dolnych. Opiekę nad nią sprawował powód oraz ich syn P. Ł..

Pod koniec 2010 r. u M. Ł. (1) pojawiły się krwawienia z dróg rodnych. O krwawieniach powód poinformował lekarza rodzinnego dr M. M. (1), która wypisała M. Ł. (1) skierowanie do szpitala na oddział (...). Pomimo otrzymania skierowania M. Ł. (1) nie zgłosiła się do szpitala. W związku z powtarzającym się u M. Ł. (1) krwawieniem, po wizycie u lekarza (...) - dr T. w (...) w P. w dniu 1 lutego 2011 r., M. Ł. (1) ponownie uzyskała skierowanie do szpitala.

W dniu 4 lutego 2011 r. żona powoda została przewieziona karetką pogotowia do Szpitala (...) w P. przy ul. (...). Wobec braku miejsc na Oddziale (...) oraz odmowy przyjęcia pacjentki przez inne szpitale (...) została zwolniona do domu z zaleceniem stawienia się na Oddziale w dniu 7 lutego 2011 r. W tym też dniu M. Ł. (1) została przyjęta na oddział. Podczas pobytu w szpitalu u M. Ł. (1) stwierdzono krwawienie z dróg rodnych po menopauzie i zalecono zabieg wyłyżeczkowania jamy macicy. Wobec odmowy wyrażenia zgody na przeprowadzenie zabiegu M. Ł. (1) została wypisana ze szpitala w dniu 9 lutego 2011 r. z zaleceniami kontroli ginekologicznej u lekarza prowadzącego.

W trakcie pobytu M. Ł. (1) w szpitalu jego pracownicy stwierdzili zaniedbania w opiece nad chorą przez członków jej rodziny. W związku z tym w dniu 9 lutego 2011 r. pracownik socjalny szpitala p. P. skontaktował się z pracownikami Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w P. (...) i wskazując na dostrzeżone zaniedbania w opiece nad M. Ł. (1) zawnioskował o przyznanie pomocy usługowej dla chorej. W następstwie otrzymanego zawiadomienia pozwana M. D. (1) jako pracownik socjalny Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie dwukrotnie udała się do miejsca zamieszkania w celu przeprowadzenia wywiadu środowiskowego. Wobec niemożności osobistego skontaktowania się przez pracownika socjalnego z M. Ł. (2) kierownik zespołu pracy socjalnej Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w P. (...) M. C. w piśmie z dnia 22 lutego 2011 r. poinformowała M. Ł. (2) o otrzymaniu wniosku od pracowników szpitala o przyznanie jej pomocy usługowej i zwróciła się do M. Ł. (2) o kontakt telefoniczny w celu potwierdzenia zasadności wniosku oraz ustalenia dogodnego terminu przeprowadzenia wywiadu środowiskowego. W odpowiedzi na nie syn M. Ł. (2) w piśmie z dnia 27 lutego 2011 r. zarzucił pracownikom szpitala stosowanie przemocy fizycznej wobec chorej i niewłaściwe leczenie oraz poinformował pracowników Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w P.(...), iż nie wyraża zgody na wizytę pracownika socjalnego wskazując, iż wraz z ojcem zapewnia chorej całodobową opiekę. Jednocześnie P. Ł. zaznaczył, że w przypadku dalszej ingerencji przez pracowników ośrodka w sprawy jego rodziny i interesowania się sprawą wraz ze szpitalem „jest na to odpowiedni artykuł karny”. W związku z tym pozwana M. D. (1) w ramach swoich obowiązków służbowych i zaniepokojona sytuacją skontaktowała się z lekarzem rodzinnym chorej dr M. M. (1) umówiła wizytę w miejscu zamieszkania M. Ł. (1). W dniu 22 marca 2011 r. pozwana wraz z dr M. udały się do miejsca zamieszkania chorej. Powód i jego syn stanowczo odmówili wstępu do lokalu pozwanej M. D. (1) zezwalając na wejście, po namowach, jedynie lekarzowi rodzinnemu. Widoczna przez szparę w drzwiach część mieszkania była zniszczona i zaniedbana. Podczas wizyty lekarz stwierdził, że M. Ł. (1) ma porażenie kończyn

górnym i dolnym, cierpi na spastyczne przykurcze dłoni, stawów łokciowych, usztywnienie kończyn dolnych i stóp, nie kontroluje potrzeb fizjologicznych i wobec tego, że wymaga całkowitej opieki osób trzecich, w tym pomocy w karmieniu i pojeniu. Lekarz poinformował powoda oraz jego syna o możliwości skierowania chorej do domu pomocy społecznej lub korzystania z pomocy pielęgniarki środowiskowej. Ci odmówili skorzystania z jakiegokolwiek formy pomocy, zaś M. Ł. (1) oświadczyła, iż ze strony męża i syna otrzymuje wystarczającą pomoc i nie potrzebuje wsparcia ze strony Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie.

W związku z zaistniałą sytuacją wszczęte z urzędu przez Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w P. postępowanie w przedmiocie przyznania pomocy w formie usług opiekuńczych dla M. Ł. (1) zostało umorzone decyzją Prezydenta Miasta P. z dnia 28 marca 2011 r. Jednocześnie pismem z dnia 4 kwietnia 2011 r. Miejski Ośrodek Pomocy Rodzinie w P. zawiadomił Prokuraturę Rejonową P. w P. „o potrzebie sprawdzenia w jakiej sytuacji życiowej znajduje się Pani M. Ł. (1) zam. P. os. (...), w szczególności czy nie jest ona ofiarą przemocy lub innych nadużyć ze strony najbliższej rodziny”. Zawiadomienie zostało podpisane przez kierownika (...) Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w P. Z. D.. W następstwie złożonego zawiadomienia postanowieniem z dnia 5 maja 2011 r. wszczęto dochodzenie w sprawie o znęcanie się psychiczne i fizyczne w okresie od lutego 2011 r. do 5 maja 2011 r. nad M. Ł. (1) poprzez uniemożliwianie spożywania pokarmów i ograniczanie kontaktów z lekarzem, tj. o przestępstwo określone w art. 207 § 1 k.k. Dochodzenie to zostało umorzone prawomocnym postanowieniem z dnia 29 lipca 2011 r. wobec stwierdzenia, że brak jest danych dostatecznie uzasadniających popełnienia przestępstwa.

Po umorzeniu postępowania w sprawie o przestępstwo znęcania się nad M. Ł. (1) powód domagał się wszczęcia dochodzenia w sprawie złożenia w dniu 5 kwietnia 2011 r. fałszywego zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa poprzez fałszywe oskarżenie jego oraz jego syna P. Ł. o popełnienie przestępstwa znęcania się nad M. Ł. (1) wiedząc, że takiego przestępstwa nie popełniono. W sprawie tej prawomocnie odmówiono wszczęcia dochodzenia postanowieniem Prokuratora Prokuratury Rejonowej P. z dnia 31 sierpnia 2011 r.

Dokonując rozważań prawnych, Sąd Rejonowy, wskazując, że w ocenie powoda pozwani naruszyli jego dobra osobiste, w tym godność, prawo do dobrego imienia, czci oraz sumienia, powołał treść art. 23 k.c., art. 24 k.c. oraz art. 448 k.c. Wyjaśniając treść powyższych przepisów Sąd I instancji zaznaczył m.in., że przy ocenie czy dobro osobiste zostało naruszone, decydujące znaczenie ma nie tyle subiektywne odczucie osoby żądającej ochrony prawnej, co względy obiektywne, których miernikiem są reakcje jakie wywołuje w społeczeństwie to naruszenie.

Odnosząc do przedstawionych unormowań okoliczności faktyczne sprawy, Sąd I instancji stwierdził, że przeprowadzone w rozpoznawanej sprawie postępowanie nie wykazało, aby pozwani naruszyli dobra osobiste powoda, w tym jego godność, dobre imię i cześć. Dokonując powyższej konkluzji Sąd Rejonowy wskazał, że wbrew twierdzeniom powoda, pozwana M. D. (1) nie składała żadnego zawiadomienia, zawiadomienie z dnia 4 kwietnia 2011 r. zostało bowiem podpisane przez kierownika (...) Miejskiego Ośrodka Pomocy Rodzinie w P. Z. D.. Sąd I instancji podkreślił również, że skierowane do Prokuratury (...) w P. zawiadomienie w żadnym miejscu nie zawierało kategorię stwierdzeń, iż powód wraz z synem bili M. Ł. (1), znęcali się nad nią i uniemożliwiali jej spożywanie pokarmów oraz ograniczali kontakty chorej z lekarzem; w zawiadomieniu tym wskazano jedynie na potrzebę „sprawdzenia w jakiej sytuacji życiowej znajduje się Pani M. Ł. (1) zam. P. os. (...), w szczególności czy nie jest ona ofiarą przemocy lub innych nadużyć ze strony najbliższej rodziny”. Sąd Rejonowy wyraził także pogląd, że złożenie zawiadomienia w okolicznościach sprawy, w odczuciu społecznym nie mogło zostać uznane za naruszenie dóbr osobistych powoda. Nadto, Sąd Rejonowy ocenił, że w okolicznościach rozpatrywanej sprawy, złożenie zawiadomienia stanowiło przejaw prawidłowego funkcjonowania instytucji społecznych i wyraz troski o osobę chorą i niesamodzielną oraz zainteresowania nią.

Sąd I instancji wskazał, że działania pozwanego podejmowane były na podstawie przepisów prawa i nie można ich uznać za bezprawne. Powołał przy tym treść art. 304 par. 2 k.p.k., według której instytucje państwowe i samorządowe, które w związku ze swą działalnością dowiedziały się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu, są obowiązane niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora lub Policję oraz przedsięwziąć niezbędne czynności do czasu przybycia organu powołanego do ścigania przestępstw lub do czasu wydania przez ten organ stosownego zarządzenia, aby nie

dopuszczyć do zatarcia śladów i dowodów przestępstwa. W odniesieniu do wskazanego przepisu Sąd Rejonowy wskazał, że zgłoszenie zawiadomienia o popełnieniu przestępstwa przez pozwanego było zatem prawnym obowiązkiem i jako takie co do zasady nie może być uznane za naruszające dobra osobiste. Sąd I instancji wskazał również, że w świetle całokształtu okoliczności sprawy brak było z kolei podstaw, by sądzić, że zawiadomienie o przestępstwie, które nie zostało popełnione zostało złożone świadomie i celowo, co ewentualnie mogłoby nosić znamiona bezprawności.

Sąd Rejonowy orzekł o kosztach postępowania na podstawie art. 98 § 1 i 3 k.p.c. i obciążył nimi powoda jako stronę, która przegrała spór.

Sąd I instancji wskazał, że zgodnie z § 6 pkt 3 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. nr 163, poz. 1348) zasądził od Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego Poznań – Stare Miasto w Poznaniu na rzecz adwokata ustanowionego z urzędu kwotę 600 zł wraz należnym podatkiem od towarów i usług w wysokości 23%, tytułem wynagrodzenia za pomoc prawną świadczoną powodowi z urzędu dotychczas w żadnej kwocie nie opłaconą.

Apelację w stosunku do powyższego wyroku złożył powód, zaskarżając orzeczenie w całości oraz wnosząc o jego zmianę i zasądzenie na swoją rzecz zadośćuczynienia w dochodzonej dotychczas kwocie, ewentualnie, uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd I instancji. W treści apelacji pełnomocnik powoda adwokat K. Ś. wniósł o zasądzenie na rzecz swojej kancelarii kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi w toku postępowania apelacyjnego, nie opłaconych nawet w części.

Zaskarżonemu orzeczeniu apelujący zarzucił naruszenie prawa procesowego mające wpływ na treść wyroku, naruszenie prawa materialnego przez jego błędną wykładnię i niewłaściwe zastosowanie oraz sprzeczność ustaleń faktycznych będących podstawą wyrokowania. Apelujący wskazał, że zaskarżonemu orzeczeniu zarzuca w szczególności:

1. zaniechanie powołania na świadka i przesłuchania w tym charakterze lekarza rodzinnego żony powoda – M. M. (3), w związku z brzmieniem treści jej korespondencji mailowej z dnia 23.3.2013r., zeznań pozwanej M. D. (1) z dnia 4.5.2011r., historii choroby żony powoda w odpisie z dnia 28.11.2011r.;
2. ustalenia jakoby rzekomo:
  - a) pracownicy szpitala stwierdzili zaniedbania w opiece nad chorą przez członków jej rodziny,
  - b) część mieszkalna była zniszczona i zaniedbana;
3. brak ustaleń w zakresie konfrontacji:
  - a) faktycznych spostrzeżeń ww. lekarza rodzinnego,
  - b) rzekomych spostrzeżeń pozwanej M. D..

W treści apelacji powód wskazał, że ustalenia Sądu I instancji są błędne, a w konsekwencji supozycja MOPR – u o potrzebie sprawdzenia w jakiej sytuacji życiowej znajduje się M. Ł. (1), w szczególności czy nie jest ona ofiarą przemocy lub innych nadużyć ze strony najbliższej rodziny, w świetle obiektywnych okoliczności i faktów sprawy, była oczywiste, w całości nieuprawniona (k. 146-147).

Pismem procesowym z dnia 2 stycznia 2014r. powód uzupełnił wniesioną apelację. W piśmie tym zarzucił on zaskarżonemu orzeczeniu:

1. nierozpoznanie jego wniosków dowodowych, w szczególności z dnia 22.3.2013r.,

2. całkowite zbagatelizowanie wniosku dowodowego dotyczącego wypisu dyktafonu z rozmowy pomiędzy synem, a kierowniczką MOPR – u oraz załączonych płyt,
3. nieściągnięcie akt z Ośrodka Pomocy Rodzinie i nieprzeprowadzenie z tego dowodu, zgodnie z wnioskiem z dnia 26.9.2013r.,
4. całkowite zbagatelizowanie jego wniosku o przeprowadzenie dowodu z pisma Prezydenta z dnia 26.7.2011r.,
5. całkowite zbagatelizowanie wniosku o rozszerzenie powództwa również na syna powoda, zgłoszonego w piśmie procesowym z dnia 1.10.2013r. oraz na rozprawie w dniu 26.9.2013r.,
6. całkowite zbagatelizowanie wniosku zamieszczonego w piśmie procesowym z dnia 27.9.2013r. - dotyczące nie rozpoznania wniosku o rozszerzenie powództwa o osoby, które niewinnie naruszyły godność osobistą powoda i jego syna oraz poniżyły powoda w oczach innych osób,
7. całkowite zbagatelizowanie przesłuchania pozwanej M. D. (1), która sama zeznała, że po umorzeniu sprawy o objęcie żony powoda opieką pielęgniarzką powiadomiła prokuraturę,
8. brak ustaleń faktycznych i złe rozpoznanie materiału dowodowego,
9. nieprzesłuchanie syna powoda oraz samego powoda w związku z twierdzeniami pozwanej oraz lekarza M. M. (1),
10. dokonanie nieprawdziwych ustaleń, nie popartych dowodami, a tym samym zmierzających do poniżenia powoda, jego syna i zmarłej żony,
11. podanie nieprawdziwych informacji dotyczących tego, że żona powoda nie zgodziła się na zabieg łyżeczkowania,
12. naruszenie art. 230 k.p.c. poprzez nie przeprowadzenie dowodu na twierdzenia pozwanej oraz lekarki M.,
13. zbyt luźną ocenę materiału dowodowego,
14. bezpodstawne obciążenie kosztami postępowania na rzecz pozwanej M. D. (1).

W odpowiedzi na apelację, pozwana M. D. (1), wniosła o oddalenie apelacji oraz zasądzenie od powoda na swoją rzecz kosztów postępowania przed Sądem II instancji wraz z kosztami zastępstwa procesowego, według norm przepisanych (k. 207-208).

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Apelacja powoda nie zasługiwała na uwzględnienie.

Na wstępie należy stwierdzić, że Sąd Rejonowy na podstawie zebranego materiału dowodowego prawidłowo ustalił stan faktyczny w sprawie, dlatego też na podstawie art. 382 k.p.c. Sąd Okręgowy przyjął ustalenia faktyczne za własne. Sąd Odwoławczy podzielił także wywody prawne zawarte u uzasadnieniu zaskarżonego wyroku.

Odnosząc się do zarzutów wskazanych w apelacji wniesionej przez pełnomocnika powoda uzupełnionej pismem wniesionym przez samego powoda, stwierdzić należy co następuje :

Powód domagał się zasądzenia zadośćuczynienia z uwagi na naruszenie jego dóbr osobistych (godności osobistej), spowodowane skierowaniem przez MOPR do Prokuratury zawiadomienia, na podstawie fałszywych informacji o rzekomym stosowaniu przemocy i innych nadużyciach wobec żony powoda M. Ł. (1) .

W myśl art. 24 k.c. ochrona dóbr osobistych przysługuje jedynie przed działaniem bezprawnym. Tymczasem w działaniach pozwanych takiej bezprawności brak, bowiem jak wynika z materiału dowodowego zgromadzonego w sprawie działania pozwanych podyktowane były przepisami ustawy o pomocy społecznej z dnia 12 marca 2004r. /

DZ.U 2013.182/ jak również przepisem art.304k.p.k., który obliguje instytucje państwowe i samorządowe, które w związku ze swą działalnością dowiedziały się o popełnieniu przestępstwa ściganego z urzędu do niezwłocznego zawiadomienia o tym prokuratora lub Policji.

Sąd Okręgowy podziela stanowisko Sądu Rejonowego, iż brak jest podstaw do twierdzenia, iż dobra osobiste powoda zostały w jakikolwiek sposób naruszone. Jak bowiem słusznie wskazał Sąd Rejonowy miernikiem oceny, czy dobro osobiste zostało naruszone, jest nie tyle subiektywne odczucie osoby żądającej ochrony prawnej, lecz to jaką reakcją wywołuje dane zachowanie w społeczeństwie. Miernikiem jest więc kryterium obiektywne,

Jak wynika z treści zawiadomienia do Prokuratury Rejonowej P.(k. 1 akt 3 Ds. 1332/11) zostało ono złożone przez Kierownika (...) MOPR w P., z uwagi na potrzebę sprawdzenia w jakiej sytuacji życiowej znajduje się żona powoda - Pani M. Ł. (1), w szczególności czy nie jest ofiarą przemocy lub innych nadużyć ze strony najbliższej rodziny. W zawiadomieniu znalazły się informacje o tym, iż pracownik szpitala, w którym M. Ł. (1) przebywała od 17.01. do 09.02.2011 r., stwierdził zaniedbania w opiece nad chorą ze strony rodziny i zawnioskował do MOPR o udzielenie pomocy chorej, nadto że rodzina M. Ł. (1) nie wyraziła zgody na wizytę pracownika socjalnego i odmówiła przyjęcia pomocy oraz że rodzina M. Ł. (1) nie zgadza się także na wizyty pielęgniarki środowiskowej i lekarza w miejscu zamieszkania.

W dniu 22 marca 2011 r. pracownik socjalny – M. D. (1) udała się na wizytę do mieszkania Państwa Ł. wraz z lekarzem rodzinnym M. M. (1), jednak do mieszkania wpuszczony został tylko lekarz. Widoczna przez drzwi część mieszkania była zniszczona i zaniedbana, w złym stanie higienicznym, z lokalu unosił się odór nieczystości fizjologicznych. Lekarz stwierdził, iż chora wymaga całodobowej opieki osób trzecich i jest całkowicie zależna od rodziny.

W ocenie pracowników MOPR chora być może obawiała się agresji ze strony syna i męża na wypadek gdyby wyraziła wolę sprawowania nad nią opieki przez osoby fachowo przygotowane.

Biorąc pod uwagę treść zawiadomienia stwierdzić należy, że żadna z powyższych informacji, nie była gołosłowna, nie wynikała z manipulacji faktami i nie świadczyła o chęci dokuczenia powodowi czy poniżenia go.

Jak wynika z danych dotyczących chorego zawartych w dokumentacji lekarskiej z dnia 7-9.02.2011 r., nadesłanej do akt postępowania przygotowawczego przez Szpital (...) w P. (k. 16 akt 3 Ds. 1332/11) M. Ł. (1) oceniona została jako zaniedbana, w złym stanie ogólnym. W historii choroby pacjentki wpisano jednak, iż została ona przyjęta do szpitala w stanie ogólnym dobrym (k. 19). Stwierdzić jednak należy, że stan ogólny dobry wskazany w historii choroby dotyczył zapewne ogólnego stanu zdrowia pacjentki, natomiast w danych dotyczących chorego przy przyjęciu do szpitala wpisano „odleżyny, zaniedbania” co skutkowało wpisem przy diagnozie społecznej złego stanu ogólnego wynikającego z zaniedbań higienicznych. Powód przyznał natomiast, że przed przyjęciem do szpitala żona nie była myta w okolicach dróg rodnych, gdyż następowały wtedy krwawienia (k. 159). Niezależnie więc od intencji powoda, jaką kierował się decydując o odstąpieniu od pielęgnacji żony w miejscach intymnych, stwierdzić należy, że podając powyższe okoliczności potwierdził fakt możliwości stwierdzenia zaniedbań w tym zakresie.

Okoliczności dotyczące braku zgody na wizyty pielęgniarskie i lekarza M. M. (3) w miejscu zamieszkania oraz fakt nie wpuszczenia do mieszkania pracownika socjalnego M. D. (1) w dniu 23 marca 2011 r. zostały potwierdzone przez powoda i jego syna w zeznaniach. Z zeznań świadka oraz powoda wynika także, że M. Ł. (2), z uwagi na swą chorobę, wymaga całodobowej opieki ze strony osób trzecich.

Okoliczności dotyczące wizyty w dniu 23 marca 2011 r. wynikają z notatki sporządzonej przez pozwaną M. D. (1) po wizycie (k. 5 akt Ds.) Okoliczności te zostały potwierdzone przez lekarza M. M. (3) w zeznaniach złożonych w toku postępowania 3 Ds. 1332/11 (k. 13-14), w których wskazała, że na wizycie domowej w mieszkaniu powoda w dniu 23 marca 2011 r. zastała bałagan, brud, jakieś stare graty, Pani Ł. siedziała na fotelu przykryta brudną kołdrą, odzież chorej była poplamiona, w mieszkaniu był nieprzyjemny zapach uryny i fekaliiów, na fotelu znajdowały się ślady starej zaschniętej krwi. Z załączonej korespondencji e-mail zawierającej wyjaśnienie M. M. (3) nie wynikają wprawdzie ww. okoliczności (k. 148), jednak zważyć należy, że korespondencja ta jak z niej wynika stanowiła reakcję

na złożoną na lekarzkę skargę P. Ł. dotyczącą leczenia jego matki, a nadto wskazano między innymi w e-mail ,że wg relacji wnoszącego skargę wizyta miała miejsce w czasie mycia pacjentki do pasa, a lekarka nie widziała mycia ,ani przyborów do tego służących chociażby miski z wodą, ręcznika itp. Stwierdzić nadto należy ,że pismo to zostało złożone jedynie w kserokopii, nie zostało opatrzone datą, nie wiadomo więc jakiej wizyty lekarskiej dotyczy i w związku z jakim postępowaniem i na jaką okoliczność zostało sporządzone .

Zawarte na końcu zawiadomienia skierowanego do Prokuratury zdanie dotyczące tego, iż chora być może obawia się agresji ze strony syna i męża na wypadek gdyby wyraziła wolę sprawowania nad nią opieki przez osoby fachowo przygotowane, zostało sformułowane w trybie przypuszczającym, a zatem nie stanowi stwierdzenia faktu, lecz jedynie pewne przypuszczenie. Zdaniem Sądu Okręgowego, przypuszczenie to mogło być uzasadnione wymienionymi powyżej informacjami, w szczególności dotyczącymi odmowy ze strony powoda i jego syna, wszelkiej pomocy oferowanej przez organy opieki społecznej i służbę zdrowia, odmową wpuszczenia do mieszkania pracownika socjalnego oraz stanem chorej opisanym w dokumentacji szpitalnej

Wobec powyższego, zdaniem Sądu Okręgowego, informacje jakimi dysponował MOPR na dzień 4 kwietnia 2011 r. dawały podstawę do sporządzenia zawiadomienia o powyższej treści – tym samym niezasadne jest twierdzenie powoda, iż zawiadomienie to naruszyło jego dobro osobiste.

Podkreślić należy, że nawet jeżeli w późniejszym czasie pewne okoliczności, w szczególności dotyczące obawy agresywnego zachowania powoda i jego syna w stosunku do M. Ł. (1), nie potwierdziły się, to na chwilę składania zawiadomienia istniało uzasadnione powyższymi faktami podejrzenie, że mogą one występować .

Zawiadomienie skierowane do Prokuratury wskazywało jedynie na potrzebę stwierdzenia sytuacji życiowej w jakiej znajduje się M. Ł. (1), a zatem wynikało z troski o chorą i stanowiło przejaw należytego funkcjonowania organów opieki społecznej. Natomiast samo postępowanie przygotowawcze toczyło się wyłącznie in rem, a więc nie było ukierunkowane na jakąkolwiek osobę, która miałaby dopuścić się czynu niedozwolonego w stosunku do M. Ł. (1) – powód ani jego syn nie byli osobami podejrzanymi .

Wbrew stanowisku powoda jego wniosek o „rozszerzenie powództwa także na jego syna” został rozpoznany przez Sąd Rejonowy i oddalony na rozprawie w dniu 26 września 2013 r. (k. 73)

Natomiast wniosek o „rozszerzenie powództwa o osoby, które niewinnie naruszyły godność osobistą i poniżyły w oczach innych powoda i jego syna” nie został wprawdzie rozpoznany przez Sąd Rejonowy, jednak z uwagi na nie wskazanie konkretnie jakich osób wniosek ten dotyczył, podlegałby on oddaleniu .

Sąd Okręgowy oddalił wnioski dowodowe złożone przez powoda w apelacji bowiem zgodnie z art.381 k.p.c sąd może pominąć pewne fakty i dowody jeżeli strona mogła je powołać w postępowaniu przed sądem pierwszej instancji, chyba że potrzeba ich powołania powstała później. W niniejszej sprawie powód nie wykazał, że potrzeba powołania złożonych dowodów powstała później, nadto część kserokopii złożonych do apelacji pism znajduje się w aktach sprawy.

Powód w postępowaniu przed Sądem pierwszej instancji zgłosił szereg wniosków dowodowych. Sąd Rejonowy przeprowadził dowód z dokumentów zgromadzonych w aktach niniejszej sprawy oraz sprawy 3 Ds. 1332/11, z zeznań świadka P. Ł. – syna powoda oraz przesłuchania powoda. Wprawdzie Sąd pierwszej instancji nie odniósł się do wszystkich zawnioskowanych przez powoda dowodów, jednak stwierdzić należy, że powyższe uchybienie nie miało wpływu na treść orzeczenia sądu. Zdaniem Sądu Okręgowego, materiał dowodowy zgromadzony przez Sąd Rejonowy był wystarczający do prawidłowego rozstrzygnięcia sprawy.

Pozwana wygrała proces korzystając z pomocy prawnej radcy prawnego, a zatem zgodnie z przepisami k.p.c. (art. 98 § 1 i 3 k.p.c.) i rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności w sprawie opłat za czynności radców prawnych oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów pomocy prawnej udzielonej przez radcę prawnego ustanowionego z urzędu , należy się jej zwrot kosztów zastępstwa procesowego ,a fakt iż radca prawny jest mężem pozwanej pozostaje bez znaczenia .

Biorąc pod uwagę powyższe Sąd Okręgowy na podstawie art.385 kpc oddalił apelację jako bezzasadną.

W postępowaniu apelacyjnym Sąd Okręgowy na podstawie art.102 k.p.c. nie obciążył powoda kosztami zastępstwa procesowego pozwanej M. D. (1) biorąc pod uwagę specyfikę sprawy oraz sytuację majątkową powoda utrzymującego się z renty w kwocie ok.740 zł miesięcznie i nie posiadającego żadnego majątku.

O kosztach pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu orzeczono na podstawie §6 pkt 3 w zw. z §13 ust.1 pkt1 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu /DZ. U. Nr 163 poz 1348 ze zm./.

/-/D.Silka /-/R.Kubiak /-/A. Kiersnowska-Tylewicz